

НАЦИОНАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН

ЗА ПРИМЕНУ
РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА – ЖЕНЕ, МИР И БЕЗБЕДНОСТ
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
(2016 – 2020)

Београд, јул 2016. године

УВОД

Разлози за доношење другог Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији

Резолуција 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност (у даљем тексту: Резолуција 1325 СБ УН) једна је од најважнијих резолуција светске организације у области мира и безбедносне политике. Поменута резолуција, која је усвојена 31. октобра 2000. године, посебно наглашава последице оружаних сукоба по жене и девојке и важност улоге жена у изградњи мира и постконфликтном опоравку друштва и у сагласности је са општеприхваћеним међународно-политичким и правним документима и стандардима у области мира, безбедности и људских права. Стога су владе држава чланица Уједињених нација, на препоруку Генералног секретара Уједињених нација, приступиле изради и усвајању националних планова за примену поменуте резолуције, а поједине заједнице држава, попут Европске уније (у даљем тексту: ЕУ), подржале су примену Резолуције 1325 СБ УН, док су поједине међународне организације, попут Организације за европску безбедност и сарадњу (у даљем тексту: ОЕБС) и Северноатлантски савез (у даљем тексту: НАТО) израдиле своје акционе планове.

На иницијативу око 30 организација цивилног друштва (у даљем тексту: ОЦД), под координацијом Београдског фонда за политичку изузетност (у даљем тексту: ВФРЕ), Влада Републике Србије је на предлог Министарства одбране, усвојила први Национални акциони план за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015) (у даљем тексту: Национални акциони план) Закључком 05 број 337-9657/2010, од 23. децембра 2010. године. Спровођење овог плана је реализовано од дана његовог објављивања у „Службеном гласнику РС“, број 102/10, 30. децембра 2010. године до краја 2015. године. Наведени план се у прве четири године фокусирано спроводио у дванаест министарстава, управа и агенција у систему безбедности у Републици Србији, а у 2015. години, његово спровођење је, на предлог Политичког савета и одлуком Владе, проширено на сва министарства, четири канцеларије Владе Републике Србије и на Републички завод за статистику.

На основу дијалога Политичког савета Владе за спровођење Националног акционог плана, реализованог 28. маја 2015. године, у организацији Министарства одбране и уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, са свим актерима спровођења тог плана, укључујући и организације цивилног друштва у Републици Србији, оцењено је да је у наредном периоду потребно наставити примену Резолуције 1325 СБ УН, уз укључивање већег броја актера, са тежиштем спровођења активности другог Националног акционог плана на локалном нивоу.

Напредак постигнут спровођењем Националног акционог плана (2010-2015)

Након петогодишње примене Националног акционог плана у Републици Србији, Политички савет Владе за спровођење Националног акционог плана (2010-2015) оценио је да је постигнут значајан напредак у достизању постављених циљева наведеног плана и да су створени услови за унапређење примене ове резолуције у наредном петогодишњем периоду. Разматрајући најзначајније резултате постигнуте у спровођењу Националног акционог плана у периоду од 2010. до 2015. године, Политички савет Владе је истакао следеће: образована су и функционишу скоро сва предвиђена институционална тела и механизми за спровођење плана, осим саветника за род команданата националних контингената у мултинационалним операцијама (у даљем тексту: МНОп)¹, постигнута је „видљивост“ заступљености жена у

¹ Извештаји Политичког савета о спровођењу Националног акционог плана (2010-2015), поднети на усвајање Влади и доступни су на увид јавности на интернет сајту Министарства одбране, у рубрици „Документа“, подрублика „Акциони планови“, http://www.mod.gov.rs/sadrzaj.php?id_sadrzaja=4352. У тим извештајима су

систему безбедности, њиховог места и улоге у очувању мира и безбедности у Републици Србији; образована су сва институционална тела за спровођење Националног акционог плана, као и већина механизма родне равноправности предвиђених тим планом; обезбеђена је „мерљивост“ учинака предвиђених мера и активности садржаних у Националном акционом плану уз помоћ индикатора; повећана је укупна заступљеност жена у систему безбедности за 4,13% (од 27,40% 2010. године на 31,53% 2015. године); повећана је укупна заступљеност жена у одлучивању (командовању/руковођењу) у систему безбедности за 5,21% (од 14,47% 2010. године на 19,68% 2015. године); повећано је учешће жена из система безбедности у активностима међународне сарадње, отворени су сви облици едукације у војсци и полицији за партиципацију жена; реализован је велики број активности усмерен на едукацију запослених у систему безбедности из области родне равноправности; покренуте су иницијативе за измену и допуну постојећих стратегијских и нормативних докумената или за израду нових докумената ради спречавања насиља над женама; предузете су поједине делотворне мере за подршку женама ради бољег усклађивања њихове професионалне и породичне улоге; успешно су вођене медијске кампање за запошљавање жена у оперативни састав војске и полиције и за пријем девојака у Војну академију, Војну гимназију и у Криминалистичко-полицијску академију; реализована је евалуација спровођења Националног акционог плана и успостављени су односи сарадње свих актера укључених у примену Резолуције 1325 СБ УН у земљи, као и у оквиру међународне сарадње. Ангажовање жена у МнОп од 2010. до 2012. године, било је, углавном, у оквиру медицинских тимова за евакуацију ваздушним путем (лекари и медицински техничари), као нпр. у ДР Конго (MONUC/MONUSCO) и у склопу Норвешке лаке пољске болнице, као и у оквиру самосталног санитетског тима (на дужностима медицинских и стоматолошких техничара) у Централноафричкој Републици и у Чаду (MINURCAT). Године 2012. први пут у историји Војске Србије, у МнОп УН у Републици Кипар ангажоване су жене професионални војници, а након тога, у свакој новој ротацији јединица, налази се и одређени број жена професионалних војника. Такође, 2013. године први пут је ангажована у мировној мисији УН и једна жена официр. Војска Србије крајем 2015. године је учествовала у четрнаест мултинационалних операција (у даљем тексту: МнОп), од којих су десет под окриљем Уједињених нација (у даљем тексту: УН) у МнОп УН у Бурундију, МнОп УН у Источном Тимору, МнОп УН у Чаду, МнОп у Републици Либерiji - UNMIL, у Републици Обали Слоноваче - UNOCI, у ДР Конго - MONUSCO, у Републици Кипар - UNFICYP, у Републици Либан – UNIFIL, на Блиском истоку – UNTSO и у Централноафричкој Републици - MINUSCA) и четири под окриљем Европске уније (у Републици Сомалији - EUTM Somalia и у Аденском заливу - „EUNAVFOR Somalia – Operation ATALANTA“, у Републици Мали – EUTM Mali и у Централноафричкој Републици – EUFOR RCA). Укупна заступљеност жена из Министарства одбране и Војске Србије у МнОп је у 2015. години износила 11,89%, док је са учешћем припадница Министарства унутрашњих послова у цивилним мисијама укупно учешће жена у МнОП у 2015. години из Републике Србије износило око 12%.

Република Србија, која је започела процес преговарања за улазак у чланство Европске уније (ЕУ) прва је земља изван састава ЕУ која је добила Индекс родне равноправности Европског института за родну равноправност (EIGE), јер је у многим областима и боља од европског просека, нпр. у процесу доношења одлука, док у процесу усклађивања пословног и приватног аспекта запослених жена (укључујући и жене запослене у систему безбедности), тек треба да достигне европске стандарде. Такође, Република Србија уважава чињеницу да је ЕУ у својим документима истакла значај равноправног учествовања мушкараца и жена у превенцији и решавању конфликта и промовисања културе трајног и одрживог мира. Стога, у оквиру Заједничке безбедносне и одбрамбене политике Европске уније (CSDP) и Сектора

садржани детаљнији подаци о раду образованих институционалних тела и механизма за спровођење Националног акционог плана и подаци о резултатима сарадње органа државне управе са осталим актерима укљученим у спровођење тог плана у Републици Србији.

за мировне операције УН (UN DPKO) посебно се промовише веће учешће жена у цивилним и војним мултинационалним операцијама. Такође, Република Србија, као чланица ОЕБС-а и Партнерства за мир (ПЗМ), имала је у виду да се ове међународне организације доследно ангажују на спречавању насиља над женама у кризним и ванредним ситуацијама, као и у промовисању учешћа жена у очувању и изградњи мира.

На основу анализе резултата спровођења Националног акционог плана у органима државне управе, у периоду од 2010. до 2015. године, Влада Републике Србије је оценила да је у наредном периоду потребно наставити примену Резолуције 1325 СБ УН у Републици Србији изразом новог средњорочног плана (2016-2020).

Израда Националног акционог плана (2016-2020)

На предлог Министарства одбране, Влада Републике Србије донела је Одлуку 05 број 02-13886/2015 од 25. децембра 2015. године о образовању Радне групе за израду Националног акционог плана (2016-2020), која је објављена у „Службеном гласнику РС“ бр. 109/15 од 25. децембра 2015. године (у даљем тексту: Радна група). Значајно је нагласити да су у изради другог Националног акционог плана (2016-2020), као чланови Радне групе, равноправно учествовали представници органа државне управе и локалне самоуправе, академске заједнице, организација цивилног друштва и независни експерти и експерткиње. Израда овог плана реализована је, по утврђеној методологији, у оквиру две радионице, које су одржане уз подршку Сталне конференције градова и општина Србије и две радионице које су одржане уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, чији су резултати разматрани на седницама Радне групе које су реализоване уз стручну и административно-техничку подршку Министарства одбране, као и на основу јавних консултација и усаглашавања ставова са представницима свих актера укључених у израду и спровођење тог плана.

Политички савет Владе је усвојио и доставио Радној групи *Смернице за израду Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2016-2020)* у децембру 2015. године. Радна група је у изради Националног акционог плана уважила садржај поменутих смерница, али и резултате тзв. унутрашње и спољашње евалуације спровођења Националног акционог плана (2010-2015) спроведених од појединих органа државне управе, Мултисекторског координационог тела Владе, као и Института за инклузивну безбедност из Вашингтона и ОЕБС-а и усвојила Идејну замисао и Динамички план израде Националног акционог плана (2016-2020). Током израде плана, консултовани су бројни домаћи и страни извори литературе, при чему је посебно било значајно уградити препоруке из *Глобалне студије Уједињених нација о примени Резолуције 1325 о превенцији конфликта и трансформативној правди и обезбеђивању мира* из 2015. године, препоруке из тзв. *Истамбулске конвенције* и препоруке из *Резолуције Европског парламента* од 8. октобра 2015. године (2015/2754(RSP)). Такође, значајан допринос сагледавању постојећег стања у вези са применом Резолуције 1325 СБ УН на локалном нивоу је пружио истраживање Факултета за међународну политику и безбедност Универзитета „УНИОН – Никола Тесла“ у Београду, спроведено на узорку 901 испитаника у 23 институције на нивоу локалних самоуправа у Републици Србији, на основу којег се долази до сазнања да у 2016. години: 77,97% испитаника/ца на локалном нивоу није упознато са садржајем Резолуције 1325; 88,56% није упознато са Националним акционалним планом; 88,3% није упознато са постојањем програма рехабилитације и опоравка за учеснике ратова на простору бивше Југославије (1991-1999); 92,6% није имало никакав облик едукације о Резолуцији 1325 СБ УН; ни у једној општини у којој се реализовало истраживање није било жена на местима градоначелника и није било одређених финансијских средстава за спровођење Резолуције 1325 СБ УН, а у органима за ванредне ситуације и у саветима за безбедност (осим у Граду Ниш) нису заступљене жене. Међутим, у погледу нормативне уређености, треба истаћи да од 23 анкетираних институције на локалном нивоу, Град Ниш има осам нормативних аката којима се регулише примена Резолуције 1325,

Нови Сад има десет нормативних аката којима је регулисан програм реинтеграције и рехабилитације избеглица и интерно расељених лица, док Косовска Митровица и Лепосавић немају ни један акт којим се регулише ова област, итд. Радна група је оценила да су наведени резултати истраживања очекивани, узимајући у обзир да се први Национални акциони план у прве четири године спроводио само у 12 надлежних органа државне управе, а у петој години проширио на укупно 18 органа државне управе, али не и на органе локалне самоуправе. Осим тога, резултати унутрашње и спољашње евалуације потврдили су резултате родних анализа аналитичких група и истраживачких тимова који су у својим извештајима истицали да спровођење овог плана у периоду 2010-2015. године није имало одговарајућу подршку медија, а нарочито јавних сервиса РТВ Србија и РТВ Војводина.

Поред наведеног, у изради Националног акционог плана (2016-2020) уважени су резултати евалуација спровођења Националног акционог плана (2010-2015), реализованих од организација цивилног друштва, међу којима се издвајају Београдски центар за безбедносну политику (у даљем тексту: БЦБП), Жене у црном, Центар за истраживање јавних политика и др. као и резултати истраживања о безбедности жена спроведених у Пироту и Новом Пазару и резултати добрих пракси у више градова у Републици Србији, а нарочито у АП Војводина. Нарочито су била значајна истраживања представника академске заједнице, организација цивилног друштва и међународних организација, која се односе на примену Резолуције 1325 СБ УН, а која су указала на потребу да се у наредном петогодишњем периоду фокус у институцијама безбедности измести из сфере политике и администрације на оперативни састав (полиција, жандармерија, војска, царина, чуварске службе и сл.). Такође, оцењено је да са едукацијом о миру, безбедности и родној равноправности треба започети од предшколског узраста и спроводити је у континуитету и за све категорије становништва.

Уочи израде плана, почев од 18. до 26. фебруара 2016. године, као и приликом израде Нацрта националног акционог плана, од 26. априла до 10. јуна 2016. године, уз подршку Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом организоване су електронске консултације Радне групе са ОЦД о форми и садржају тог плана. Поред тога, у организацији Министарства одбране, Министарства омладине и спорта, Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом, Сталне конференције градова и општина Србије и Мисије ОЕБС-а у Србији реализоване су јавне консултације у мају и јуну 2016. године о Нацрту Националног акционог плана (2016-2020) у шест градова у Републици Србији. Јавне консултације су обухватиле све актере спровођења плана на локалном нивоу, укључујући и представнике органа локалне самоуправе, органа система безбедности, академске заједнице, ОЦД и медије. Јавне консултације о Нацрту Националног акционог плана су реализоване у следећим градовима у Републици Србији: 17. маја 2016. године у Нишу (21 учесника/учесница, од којих 8 представника/представница ОЦД); 18. маја 2016. године у Врању (22 учесника/учесница, од којих 5 представника/представница ОЦД); 24. маја 2016. године у Новом Пазару (27 учесника/учесница, од којих 12 представника/представница ОЦД); 25. маја 2016. године у Крушевцу (45 учесника/учесница, од којих 8 представника/представница ОЦД); 30. маја 2016. године у Новом Саду (76 учесника/учесница, од којих 14 представника/представница ОЦД); и 10. јуна 2016. године у Београду (176 учесника/учесница, од којих 65 представника/представница ОЦД). Процес јавних консултација несумњиво је допринео унапређењу квалитета тог документа и транспарентности процеса израде тог плана. Као један од резултата из процеса јавних консултација проистекло је сазнање о нормативној недостатности, која има важан утицај на израду и спровођење тог плана, у смислу да у Републици Србији не постоји *Закон о безбедности* и *Закон о родној равноправности*,² те је стога образовање локалних савета за безбедност и савета за родну равноправност израз политичке воље органа локалне самоуправе, а не законска обавеза, што ће се неминовно

² Постоји и на снази је *Закон о равноправности полова* који се не односи на образовање и функционисање савета за родну равноправност на нивоујединица локалних самоуправа, нити на координаторе за родну равноправност чије је образовање иницирало Координационо тело за родну равноправност Владе.

одразити и на реализацију планираних активности у Националном акционом плану чији су носиоци ови савети. Такође, у више градова у Републици Србији у јавним консултацијама је потенцирано да жене треба да се укључе у већем броју у мировне мисије и у мировне процесе, а посебно са српске стране у дијалогу између Београда и Приштине, у којем нема ни једне жене.

Посебно треба истаћи да је Национални акциони план (2010-2015) полазио од релевантних међународних и домаћих политичких, нормативних и стратегијских докумената, наведених у Уводу тог документа, а која садрже принципе, стандарде и опредељења чије је значај био присутан и приликом израде Националног акционог плана (2016-2020). Такође, с обзиром на то да су у периоду од 2010. до 2015. године, усвојена и нова међународна и домаћа документа, њихов садржај је консултован у изради овог Националног акционог плана (прилог број 1), као и велики број истраживања, научних чланака и извештаја који се односе на искуства у примени Резолуције СБ УН у земљи и иностранству. Посебно су узета у обзир документа, попут: *Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године са пратећим Акционим планом, Националне стратегије за родну равноправност (2016 - 2020) са пратећим Планом активности*, у коју је први пут унесена мера која се односи на „Жене и безбедност“ и *Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (САНВИО)*, која је усвојена 2011. године и коју је ратификовала Народна скупштина Републике Србије 31. октобра 2013. године као и Закључна запажања о комбинованом Другом и трећем периодичном извештају Републике Србије Комитету Уједињених нација за елиминацију дискриминације жена (CEDAW/SRB/CO/2-3, 25.jul 2013.) године.

Имајући у виду да је у току процес израде нове националне стратегије и акционог плана који ће се целовитије бавити спречавањем насиља над женама, а посебно насиља у породици и у партнерским односима, Национални акциони план (2016-2020) се не односи на поменути садржај докумената у изради, већ садржи активности које су усмерене на спречавање насиља над женама у мултинационалним операцијама, у конфликтном и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама, са посебним освртом на превентивно деловање, заштиту и опоравак жена услед деловања савремених изазова, ризика и претњи безбедности који посебно погађају маргинализоване и вишеструко дискриминисане категорије становништва у Републици Србији и мигранте.³

Најважније у Националном акционом плану (2016-2020)

Имајући наведене промене, општи циљ у Националном акционом плану (2016-2020) је унапређена безбедност жена у друштву интегралном применом Резолуције 1325 СБ УН у Републици Србији у областима превенције, учествовања, заштите и опоравка, уз већу укљученост жена у очувању мира и безбедности на нивоу локалне заједнице. Стога, већим делом, задржана је структура институционалних тела и механизма, успостављена током спровођења претходног Националног акционог плана, с тим што је, на основу сугестија из јавних консултација, прво поглавље уместо *Институције*, названо *Актери*, јер се организације цивилног друштва и појединци, као актери у спровођењу плана не могу сврстати у институције. Такође, на основу резултата евалуације спровођења тог плана, предвиђене новине у смислу успостављања Оперативног тела, јединственог модела извештавања и контакт-особа за спровођење Националног акционог плана на свим нивоима реализације плана у наредном петогодишњем периоду. Тачније, предвиђено је да:

³ У Посебном извештају Повереника за заштиту равноправности из маја 2015. године, истиче се проблем изложености безбедносним ризицима вишеструко дискриминисаних жена, од којих се у поменутом извештају посебно апострофирају: жене са инвалидитетом, Ромкиње, жене старије од 50 година, жене избеглице и интерно расељене жене, жене са села, самохране мајке, жене из мањинских група, жене жртве насиља, жене другачије сексуалне оријентације или родног идентитета и жене из неразвијених сеоских подручја. Слична анализа положаја вишеструко дискриминисаних група жена наводи се и у редовним годишњим извештајима Повереника за заштиту равноправности за 2014. и 2015. годину.

- (1) **Политички савет Владе** за спровођење Националног акционог плана треба да остане највише политичко тело, које чине државни секретари, председник Координационог тела за родну равноправност, директор Канцеларије за људска и мањинска права и руководиоци механизма родне равноправности, али треба да буде мањег бројчаног састава него у периоду од 2011. до 2015. године (до 11 лица) и да се у његов састав именују лица по функцији коју обављају.
- (2) **Оперативно тело Владе** се стара о реализацији циљева и задатака Националног акционог плана и чине га стручњаци стално запослени у Министарству унутрашњих послова, чији рад треба оснажити софтвером за аутоматску обраду података о спровођењу Националног акционог плана.
- (3) **Комисија за праћење спровођења Националног акционог плана** је надзорно тело које образује Народна скупштина Републике Србије и Скупштина АП Војводина, а чине је представници надлежних одбора скупштина.
- (4) **Аналитичке групе и истраживачки тимови** су институционална тела образована у појединим институцијама у систему безбедности ради обављања функције планирања и праћења реализације активности, спровођења родне анализе и извештавања о резултатима спровођења Националног акционог плана у пракси, на основу утврђених индикатора. На нивоу локалних самоуправа, организација цивилног друштва, научних и истраживачких институција и медија функцију планирања и праћења реализације активности, родне анализе и извештавања обављају именовани појединци, тј. **контакт особе** за спровођење Националног акционог плана, који могу бити већ именовани координатори за родну равноправност, контакт особе за забрану мобинга, забрану дискриминације и слично, уз допунску едукацију о Резолуцији 1325 СБ УН.
- (5) **Механизам родне равноправности „особе од поверења“** јесу лица која пружају примарну колегијалну помоћ, чији мандат и функционисање се регулишу посебним интерним актом (Инструкцијом) и чија се функција додатно оснажује перманентном едукацијом и разменом добрих пракси.
- (6) **Саветник/саветница за спровођење Националног акционог плана** јесте механизам за увођење родне перспективе у политике и програме органа државне управе и локалне самоуправе, који се стара о стварању потребних предуслова за реализацији циљева овог плана.
- (7) **Саветник/саветница за род у свим цивилним и војним мисијама** је механизам за увођење родне перспективе у систем безбедности, а који се остварује кроз присуство од једног/једне саветника/саветнице у МНОп, или у случају бројнијег контингента, неколико саветника у МНОп, а увођење такве дужности у праксу Републике Србије представља један од задатака предвиђених Националним акционим планом (2016-2020), у складу са праксом у војним и цивилним мисијама Уједињених нација и Европске уније.
- (7) **Независни мониторинг** треба да и даље врши јавност у целини, којој путем медија треба пружити информације о свим фазама и резултатима спровођења Националног акционог плана (2016-2020). Надгледање испуњавања Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 СБ УН може да врши: Повереник за заштиту равноправности, Заштитник грађана, Повереник за информације од јавног значаја, као и представници удружења грађана (организација цивилног друштва), академске заједнице и медија. Неопходно је обезбедити у свим фазама процеса независног мониторинга учешће и одговарајућих тела на покрајинском и локалном нивоу која се баве родном равноправношћу.
- (8) **Родно одговорно буџетирање** подразумева операционализацију политике родне равноправности у друштву, стварањем једнаких родних могућности за жене и мушкарце у планирању, програмирању, извршењу буџетских средстава и контроли о томе како расподела буџетских средстава утиче на положај жена и мушкараца. Овај механизам је већ успостављен

у Министарству одбране на основу Националног акционог плана (2010-2015), а од 2016. године се уводи као пракса у 28 органа државне управе, на основу Стратегије за родну равноправност (2016-2020), Инструкције Министарства финансија и активности садржаних у Плану активности за спровођење Стратегије родне равноправности (2016-2018) и у Националном акционом плану за примену Резолуције 1325 СБ УН (2016-2020).

Важно је истаћи да Национални акциони план (2016-2020) има увод, пет тематских области: актери, институционална тела и механизми, превенција, учествовање, заштита и опоравак, и три прилога у којима су садржани: (1) списак међународних и домаћих докумената који су били консултовани у изради Националног акционог плана, (2) модел извештавања, и (3) преглед скраћеница коришћених у плану.

Декларисани циљеви у наведеним областима, као и предвиђене активности, носиоци активности и партнери, потребни ресурси и показатељи учинака усмерени су ка унапређењу свих аспеката безбедности жена у друштву, у наредном петогодишњем периоду спровођења Националног акционог плана. Редовна буџетска средства неопходна за реализацију активности предвиђених Националним акционим планом, током израде Нацрта тог плана јасно су опредељена у Министарству одбране, док су остали органи државне управе и локалне самоуправе позвани да планирају и определе средства у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита за планирани буџетски период. Евентуална донаторска средства се могу определити и планирати након усвајања Националног акционог плана (2016-2020).

Такође, изворе верификације резултата спровођења Националног акционог плана ће представљати редовни извештаји Политичког савета Владе, који ће, као и у претходном периоду спровођења плана, бити доступни на увид широј јавности на сајту Министарства одбране, до оспособљавања домена о Националном акционом плану за примену Резолуције 1325 СБ УН на сајту Владе.

Као и у претходном документу, све појмове у тексту овог Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 СБ УН који се односе на припаднике мушког пола треба тумачити под једнаким условима као да су саопштени и за припаднице женског пола.

Усвајањем другог Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 СБ УН у Републици Србији, Влада Републике Србије потврђује раније исказану намеру да активно доприноси процесима изградње мира, стабилности и безбедности, пре свега у свом непосредном окружењу у региону југоисточне Европе, затим и у Европи кроз свеобухватан процес европских интеграција, и у свету учешћем представника Републике Србије у мултинационалним операцијама и на међународним скуповима посвећеним миру, положају жена и безбедности.

Табеларни приказ Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2016-2020)

Општи циљ: Унапређена безбедност жена у друштву интегралном применом Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2016-2020) у областима превенције, учествовања, заштите и опоравка, уз већу укљученост локалне заједнице.					
Очекивана промена: Унапређени сви аспекти безбедности жена у друштву		Показатељи утицаја НАП-а на друштво: - Ставови жена о личној безбедности у друштву; - Ставови институција и органа државне управе и локалне самоуправе о унапређењу безбедности жена у друштву; - Ставови организација цивилног друштва о унапређењу безбедности жена у друштву; - Број и садржај промена у нормативним, стратегијским и планским документима; - Стопа насилне смртности жена.			
Назив првог поглавља: АКТЕРИ, ИНСТИТУЦИОНАЛНА ТЕЛА И МЕХАНИЗМИ					
Посебан циљ: Унапређена ефикасност и ефективност рада свих актера, институционалних тела и механизма предвиђених за спровођење Националног акционог плана					
1.	1.1. Образовање и редовно функционисање Политичког савета за спровођење Националног акционог плана.	Носилац: Влада Републике Србије, на предлог Министарства одбране и у сарадњи са другим актерима спровођења Националног акционог плана.	Редовна буџетска средства Владе, средства Министарства одбране у износу од 150.000 динара на годишњем нивоу.	- Усвојен Закључак Владе о образовању Политичког савета; - Размотрени извештаји и евалуације спровођења Националног акционог плана, Оперативног тела и израђене препоруке за унапређење спровођења тог плана у наредном периоду; - Броја и садржај одржаних седница Политичког савета; - Број извештаја поднетих Влади са предлогом даљих активности у вези примене Резолуције 1325 СБ УН у Републици Србији - Усвојен пословник и план рада; - Број и редовност одржаних седница; - Број препорука/ одлука; - Учешће на релевантним домаћим и међународним скуповима; - Број редовних извештаја поднетих Влади.	- Друга половина 2016; - Континуирано;
		Партнери: Органи државне управе и локалне самоуправе, академска заједница, организације цивилног друштва и медији.	По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.	- Организована екстерна евалуација.	- Крај 2020. ⁴

⁴ У рубрици рокови, први рок/период извршења односи се на успостављање механизма, а други рок/период извршења на период спровођења активности.

1.2. образовање, обука и редовно функционирање Оперативног тела за стручну и административно-техничку подршку у координацији, праћењу, анализи и извештавању о спровођењу Националног акционог плана. ⁵	Носилац: Министарство за државну управу и локалну самоуправу или Министарство унутрашњих послова	Редовна буџетска средства носиоца активности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита. По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.	- Усвојен Закључак Владе о образовању Оперативног тела; - Успостављен аутоматизован систем извештавања и одговарајући софтвер; - Број реализованих обука; - Број реализованих родних анализа; - Број редовних извештаја поднетих Политичком савету (шестомесечно); - Број ванредних извештаја;	- Друга половина 2016. - Континуирано;
	Партнери: Министарство унутрашњих послова (МУП) и Стална конференција градова и општина Србије (СКГО).		- Спроведена евалуација спровођења Националног акционог плана и поднета Политичком савету од стране Оперативног тела и израђене препоруке за унапређење спровођења тог плана у наредном периоду.	- Годишње.
1.3. образовање, редовно функционисање, перманентна едукација и умрежавање аналитичких група и/или истраживачких тимова за праћење спровођења, прикупљање, обраду и анализу података и извештавање у вези са Националним акционим планом.	Носиоци: Органи државне управе у систему безбедности Министарство одбране (МО), Министарство унутрашњих послова (МУП), Безбедносно-информативна агенција (БИА), Управа царина Министарства финансија (МФ), Управа за извршење кривичних санкција Министарства правде (МП) и Министарство спољних послова (МСП).	Редовна буџетска средства Министарства одбране у износу од 50.000 динара на годишњем нивоу и буџетска средства осталих органа државне управе у систему безбедности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита. По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.	- Усвојена одлука ресорног органа државне управе о образовању аналитичке групе и/или истраживачког тима; - Усвојен и реализован план рада; - Број и редовност одржаних састанака; - Број реализованих родних анализа; - Број редовних извештаја поднетих Политичком савету Владе; - Број ванредних извештаја.	Друга половина 2016. године; - Континуирано.
	Партнери: Органи државне управе и локалне самоуправе и другим партнерима.			

⁵ Оперативно тело прикупља информације, податке и извештаје од руководиоца аналитичких група и/или истраживачких тимова за спровођење НАП-а, координатора за родну равноправност, контакт-особа за праћење и спровођење стратегије и акционог плана за борбу против свих облика дискриминације према женама, контакт-особа за спровођење Акционог плана за борбу против насиља итд.

1.4. Именовање, перманентна обука и умрежавање контакт-особа за Национални акциони план у органима државне управе и локалне самоуправе у којима не постоје аналитичке групе и/или истраживачки тимови. ⁶	Носиоци: Органи државне управе изван институција система безбедности и јединице локалне самоуправе	Редовна буџетска средства корисника јавних средстава у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита. По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.	- Проширена надлежност контакт-особа за НАП укључена у опис послова запослених у органима државне управе и локалне самоуправе;	- Прва половина 2017. године;
	Партнер: Министарство одбране.		- Именована лица за контакт-особе за НАП; - Број реализованих обука контакт-особа за НАП - Број реализованих родних анализа - Број извештаја поднетих Оперативном телу - Успостављена и функционише мрежа контакт-особа за НАП.	- Континуирано.
1.5. Образовање, едукација и редовно функционисање надзорног тела Народне скупштине Републике Србије - Комисије за праћење спровођења Националног акционог плана, као и надзорног тела при Скупштини АП Војводина	Носилац: Народнај Скупштина и Скупштина АП Војводина	Нису потребна посебно опредељена буџетска средства.	- Донета Одлука Народне скупштине о образовању Надзорног тела - Комисије за праћење спровођења НАП, као и Одлука Скупштине АП Војводина;	- Друга половина 2016.
	Партнер: Министарство одбране.		- Број и садржај едукација; - Број одржаних седница Комисија; - Број разматраних извештаја; - Број и врсте препорука и смерница датих Политичком савету и Оперативном телу Владе; - Број објављених докумената из надлежности комисија.	- Континуирано.

⁶ Проширењем надлежности координатора за родну равноправност, контакт-особа за спровођење Акционог плана за забрану свих облика дискриминације над женама, контакт-особа за реализацију стратегије и акционог плана за спречавања насиља и на питања праћења спровођења, прикупљања, обраде и анализе података у вези с Националним акционим планом

1.6. образовање и редовно функционисање саветника/саветнице за спровођење НАП-а и њихова усаглашеност са функцијом координатора/координаторке за родну равноправност у органима државне управе и локалне самоуправе, као института предвиђеног стратегијским документима у области родне равноправности. ⁷	<p>Носилац: Органи државне управе у систему безбедности (МО, МУП, БИА, Управа царина МФ, Управа за извршење кривичних санкција МП и МСП)</p>	Буџетска средства Министарства одбране у износу од 30.000 динара на годишњем нивоу и буџетска средства осталих органа државне управе у систему безбедности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојена Одлука надлежног органа о именовању саветника/саветнице за спровођење НАП-а и укључена у опис послова запослених у органима државне управе и локалне самоуправе; 	- Друга половина 2016. године;
	<p>Партнери: Координационо тело за родну равноправност, Канцеларија за људска и мањинска права, органи локалне самоуправе, СКГО.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Усвојен и реализован план рада и са којим исходима; - Број и редовност одржаних састанака са министром/директором ради саветовања; - Број препорука/смерница у органу државне управе коју је израдио/израдила ради унапређења спровођења НАП-а; - Број обука, консултација и координационих састанака са „особама од поверења“; - Ефекти усаглашене активности у остваривању обе функције. 	- Континуирано.
1.7. Успостављање функционалне надлежности „особа од поверења“ у органима државне управе у систему безбедности	<p>Носилац: Оперативно тело</p>	Нису потребна посебно опредељена буџетска средства.	<ul style="list-style-type: none"> - Успостављен механизам изабраних „особа од поверења“ на мандат од пет година; 	- Друга половина 2016. године;
	<p>Партнери: Органи државне управе у систему безбедности, саветници/ саветнице за спровођење НАП-а, правне и психолошке службе и Служба за управљање кадровима Владе.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Број обраћања запослених „особама од поверења“ због родне дискриминације, сексуалног насиља и злостављања на основу пола; - Број поднетих притужби запослених; - Број поступања по притужби запослених. 	- Континуирано.

⁷ Пожељно је да саветник/саветница за спровођење НАП, као лице које се бави и функцијом координатора за родну равноправност, због сложености посла, има ВСС.

1.8. Укључивање и јачање капацитета организација цивилног друштва, академске заједнице и осталих актера у спровођењу Националног акционог плана.	<p>Носилац: Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом</p> <p>Партнери: Министарство одбране, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, у сарадњи са институционална телима и механизмима за родну равноправност, Тимом за смањивање сиромаштва и социјално укључивање и међународним организацијама.</p>	<p>Редовна буџетска средства корисника буџетских средстава у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број пројеката и програма за спровођење Националног акционог плана; - Постојање јавног конкурса за мониторинг над спровођењем Националног акционог плана; - Број разматраних, прихваћених и одбијених иницијатива грађанског друштва у вези са спровођењем Националног акционог плана. 	- Континуирано.
1.9. Спровођење истраживања о безбедности жена у друштву.	<p>Носилац: Политички савет</p> <p>Партнери: Академска заједница и ОЦД, у сарадњи са међународним организацијама (Мисија ОЕБС-а у Србији и др.).</p>	Донаторска средстава.	- Спроведена истраживања на репрезентативном узорку на основу јавног конкурса.	- Почетно - крај 2016. године; - Завршно - крај 2020. године.
1.10. Медијско праћење и популаризација активности институционалних тела и механизма за спровођење Националног акционог плана.	<p>Носилац: Оперативно тело</p> <p>Партнери: Министарство културе и информисања, Канцеларија за односе са медијима Владе, медији и новинарска удружења.</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства културе и информисања у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број и садржај објављених прилога о женама, миру и безбедности; - Број и садржај објављених прилога спровођењу Националног акционог плана; - Процентуални и дескриптивни приказ вредносне усмерености објављених медијских садржаја о женама, миру и безбедности; - Број и резултати вођења медијских кампања о женама, миру и безбедности; - Креирање веб сајта за информисање јавности о спровођењу НАП-а (или преузимање од МУП-а сајта које су за МКТ наручиле UN Women). 	- Континуирано.

Назив другог поглавља: **ПРЕВЕНЦИЈА**

Посебан циљ: **Развијени механизми превенције ради повећања безбедности жена у миру, конфликту и постконфликтном опоравку друштва у земљи и у иностранству**

Редни број	Активност	Носилац активности и партнери	Финансијски ресурси	Индикатори	Рок/период извршења
2.	2.1. Унапређивање нормативног оквира и јавних политика за побољшање безбедности жена у друштву.	<p>Носиоци: Органи државне управе у систему безбедности (МО, МУП, БИА, Управа царина МФ, Министарство правде и МСП)</p>	Буџетска средства Министарства одбране у износу од 20.000 динара на годишњем нивоу и редовна буџетска средства органа државне управе у систему безбедности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.	- Спроведена родна анализа политичких, стратешких и нормативних докумената у области безбедности посебно делова превенције и дате препоруке за унапређење или израду нових докумената у складу са европским прописима;	- До краја 2017. године;
		<p>Партнери: Савет за националну безбедност, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом (КСЦД), Канцеларија за људска и мањинска права, у сарадњи са институционалним телима и механизмима за родну равноправност на свим нивоима и осталим актерима у спровођењу Националног акционог плана и ОЦД.</p>		- Број мера и активности које се односе на превентивне активности у области безбедности жена; - Број одржаних јавних расправа у области политика безбедности жена у друштву; - Број ОЦД које су учествовале у јавним расправама; - Број коментара и сугестија које су ОЦД доставиле и који су прихваћени на јавне политике у овој области; - Број чланица Радних група из ОЦД за израду прописа у области јавних политика и безбедности жена;- Усвојена стратегија за заштиту жена од насиља; - Број мера и активности садржаних у извештајима надлежних институција.	- Континуирано.

2.2. Уграђивање мера које подржавају специфичне безбедносне потребе жена, девојака и девојчица у локалним заједницама посебно из вишеструко дискриминисаних и рањивих група ⁸	<p>Носилац: Тим за смањивање сиромаштва и социјално укључивање Владе</p>	<p>Редовна буџетска средства корисника буџетских средстава у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>	<p>- Број и врста уграђених мера у активности превенције;</p>	- Друга половина 2017. године;
	<p>Партнери: Оперативно тело за спровођење Националног акционог плана, у сарадњи са институционалним телима и механизмима за спровођење плана, ОЦД и другим партнерима.</p>		<p>- Број и врсте реализованих активности;</p> <p>- Број жена из вишеструко дискриминисаних група које су корисници мера;</p> <p>- Евалуацијом утврђени број уграђених мера.</p>	- Континуирано.
2.3. Припрема и примена родно сензитивних обука у оквиру цивилне одбране и цивилне заштите становништва) ради унапређивања поступања у кризним и ванредним ситуацијама.	<p>Носилац: Министарство унутрашњих послова - Сектор за ванредне ситуације</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства унутрашњих послова у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p>	- Заступљеност родне перспективе у садржају програма обука;	- Друга половина 2016. године;
	<p>Партнери: Штабови за кризне и ванредне ситуације, Савети за безбедност у локалним самоуправама, у сарадњи са институционалним телима и механизмима за родну равноправност на свим нивоима, СКГО и ОЦД.</p>		<p>- Број полазника обуке према полу и врсте реализованих родно-сензитивних обука;</p> <p>- Број и врсте предузетих мера.</p>	- Континуирано.
2.4. Уграђивање родне перспективе и укључивање већег броја жена у дијалог између Београда и Приштине.	<p>Носиоци: Канцеларије за Косово и Метохију и КОРД⁹</p>	<p>Нису потребна посебно одређена буџетска средства.</p>	<p>- Постојање родне перспективе у дијалогу Београда и Приштине,</p> <p>- Број жена укључених у дијалог са Приштином;</p> <p>- Број жена на руководећим позицијама у саставу делегација;</p> <p>- Број подржаних иницијатива ОЦД укључених у дијалог са Приштином.</p>	- Континуирано.
	<p>Партнери: Органи државне управе и локалне самоуправе, академска заједница, ОЦД и медији</p>			

⁸ „Рањива група“ подразумева део становништва који има неке посебне карактеристике или се налази у ситуацији због које је изложен вишем ризику од дискриминације и дискриминаторског поступања од осталих.

⁹ Канцеларија за координационе послове у преговарачком процесу са привременим институцијама самоуправе у Приштини

2.5. Подржавање иницијатива јавног заступања и заговарања, које промовишу активну улогу жена у превенцији конфликта.	Носилац: Политички савет Владе	Нису потребна посебно одређена буџетска средства. У складу са потребама и могућностима ангажовати донаторска средства.	- Број подржаних и реализованих иницијатива за јавно заступање и заговарање; - Број медијских прилога који промовишу активну улогу жене у превенцији конфликта.	- Континуирано; - Друга половина 2016. године и друга половина 2020. године;
	Партнери: Органи државне управе и локалне самоуправе у сарадњи са јавним и другим медијским сервисима, као и са осталим субјектима спровођења Националног акционог плана и међународним организацијама.			
2.6. Обезбеђивање подршке формалним и неформалним облицима образовања и обуке жена и мушкараца за спречавање сукоба, као и обуке за посредовање, преговарање и изградњу консензуса у питањима безбедности и мира.	Носилац: Министарство просвете, научног и технолошког развоја	Редовна буџетска средства носилаца и партнера у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита. По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства (UNDP, UNWOMEN, ОЕБС, УНИЦЕФ).	- Број и врста наставних програма и садржаја; - Број и врста ваннаставних програма и наставних садржаја којима се промовишу у знања о посредовању, преговарању и значају тимског рада у складу са међупредметним компетенцијама (Грађанско васпитање, ваннаставне школске активности) - Број образовних садржаја у медијима о темама безбедности и мира - Број финансијски подржаних и реализованих програма обука којима се стичу знања и вештине за посредовање, преговарање и изградњу консензуса у питањима безбедности и мира.	- Континуирано.
	Партнери: Министарство омладине и спорта, Министарство културе и информисања, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Канцеларија за Косово и Метохију, у сарадњи са академском заједницом организацијама цивилног друштва, и медијима.			

2.7. Акредитација програма стручног усавршавања за запослене у систему образовања и васпитања, као и акредитација уџбеника са садржајима који се односе на примену Резолуције 1325 СБ УН.	Носиоци: Министарство просвете, научног и технолошког развоја, Завод за унапређивање образовања и васпитања	Редовна буџетска средства Министарства просвете, научног и технолошког развоја у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.	- Број акредитованих програма из области родне равноправности у Каталогу Завода за унапређивање образовања и васпитања; - Број реализованих акредитованих програма; - Број новоодобрених уџбеника који садрже родно сензитивне теме, теме за стицање вештина преговарања, безбедности и мира.	- Континуирано.
	Партнери: Академска заједница у сарадњи са органима државне управе.			
2.8. Уграђивање мера које подржавају безбедносне потребе жена, девојака и девојчица, пре свега из вишеструко дискриминисаних и рањивих група у оквиру концепта „Полиција у заједници“.	Носилац: Министарство унутрашњих послова	Редовна буџетска средства локалних самоуправа у складу са пројекцијама и могућностима.	- Број и врста уграђених мера; - Број и врсте реализованих активности; - Број жена, девојака и девојчица обухваћених овим мерама; - Евалуација спроведених мера и активности у оквиру концепта „Полиција у заједници“.	- Друга половина 2016. године; - Континуирано.
	Партнери: Јединице локалне самоуправе, ОЦД.			
2.9. Изграђивање механизма за рано упозорење, дијалог и медијацију пружањем подршке локалним иницијативама жена за постизање дијалога и ненасилно решавање сукоба.	Носиоци: Савети за безбедност и савети за родну равноправност на нивоу јединицама локалних самоуправа	Редовна буџетска средства локалних самоуправа у складу са пројекцијама и могућностима. По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.	- Број и садржај реализованих активности - Број особа женског пола укључених у реализацију активности; - Број изграђених механизма за рано упозорење на локалном нивоу.	- Друга половина 2016. године; - Континуирано.
	Партнери: Полицијске управе у јединицама локалне самоуправе, у сарадњи са СКГО, кризним штабовима и ОЦД.			

2.10. Припрема и реализација медијских садржаја ради подизања нивоа свести о значају превенције насиља над женама.	<p>Носиоци: Министарство културе и информисања, Канцеларија за односе са медијима Владе РС</p>	Редовна буџетска средства Министарства културе и информисања у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.	- Број, садржај и усмерење објављених медијских садржаја; - Број и садржај емитованих ТВ прилога; Број обука за новинаре.	- Континуирано.
	<p>Партнери: Институционална тела и механизми родне равноправности на свим нивоима у сарадњи свим актерима спровођења Националног акционог плана и медијима.</p>			

Назив трећег поглавља: **УЧЕСТВОВАЊЕ**

Посебан циљ: **Повећана заступљеност, укљученост и одлучивање жена у свим процесима који се тичу очувања мира и безбедности.**

Редн и број	Активност	Носилац активности и партнери	Финансијски ресурси	Индикатори	Рок/период извршења
3.	3.1. Усаглашавање релевантних законских и подзаконских прописа у области безбедности и одбране са решењима антидискриминационих прописа у вези с пријемом, напредовањем у каријери и усклађивањем професионалног и приватног живота жена запослених у систему безбедности.	Носилац: Органи државне управе у систему безбедности (МО, МУП, БИА, Управа царина МФ, Управа за извршење кривичних санкција МП и МСП)	Нису потребна посебно опредељена буџетска средства.	- Анализа усаглашености прописа са антидискриминационим нормама	- Друга половина 2016. године;
		Партнери: Министарство правде и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања		- Прописи усаглашени са антидискриминационим нормама.	- Континуирано.
	3.2. Унапређење система планирања, организације и управљања људским ресурсима у институцијама система безбедности како би се обезбедила већа заступљеност и напредовање жена.	Носиоци: Органи државне управе у систему безбедности (МО, МУП, БИА, Управа царина МФ, Управа за извршење кривичних санкција МП и МСП)	Буџетска средства Министарства одбране у износу од 50.000 динара на годишњем нивоу, као и редовна буџетска средства осталих органа државне управе у систему безбедности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.	- Процент заступљености жена;	- Друга половина 2016. године;
		Партнери: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство правде.		- Број жена на местима одлучивања; у односу на укупан број запослених у органима државне управе у систему безбедности; - Постојање кадровског плана.	- Континуирано.

	3.3. Стварање једнаких могућности у пракси за школовање, запошљавање, каријерно вођење и напредовање жена (посебно жена из вишеструко дискриминисаних и мањинских група) и мушкараца у систему безбедности.	Носиоци: Органи државне управе у систему безбедности (МО, МУП, БИА, Управа царина МФ, Управа за извршење кривичних санкција МП и МСП)	Нису потребна посебно опредељена буџетска средства.	- Број и врсте афирмативних мера;	- Друга половина 2016. године;
		Партнери: Служба за управљање кадровима Владе, Министарство просвете и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у сарадњи са Универзитетима и образованим институцијама у области безбедности.		- Број и врста прописа којом се регулишу једнаке могућности; - Број одлука којима се операционализују политике једнаких могућности; - Процент жена на руководећим позицијама; - Процент жена у оперативном саставу.	- Континуирано.
	3.4. Стварање једнаких могућности за повећање заступљености жена на позицијама ректора и проректора универзитета, декана, продекана, шефова катедри, наставника и полазника на свим нивоима школовања и усавршавања у области безбедности.	Носиоци: Универзитети и образоване институције у области безбедности, а посебно: Војна гимназија, Војна академија, Криминалистичко-полицијска академија, Центар за основну полицијску обуку и Академија за безбедност,	Буџетска средства Министарства одбране у износу од 50.000 динара на годишњем нивоу и редовна буџетска средства осталих корисника буџетских средстава у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.	- Број жена на руководећим позицијама у образовним институцијама у систему безбедности;	- Друга половина 2016. године;
				- Број жена у настави у образовним институцијама у систему безбедности; - Број жена полазника на свим нивоима школовања и усавршавања;	- Континуирано.

		Партнери: Служба за управљање кадровима Владе, Министарство просвете и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.	По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.	- Број и врсте афирмативних мера; - Број и врста кампања.	
3.5. Сузбијање појаве да жене у систему безбедности непропорционално буду проглашаване технолошким вишком, посебно када су једини храниоци у породици или самохране мајке.		Носиоци: Органи државне управе у систему безбедности (МО, МУП, БИА, Управа царина МФ, Управа за извршење кривичних санкција МП и МСП)	Нису потребна посебно одређена буџетска средства.	- Спроведена родна анализа пре дефинисања тзв. технолошког вишка;	- Друга половина 2016. године;
		Партнери: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и синдикалне организације и Привредна комора (Унија приватних послодаваца).		- Број препорука саветника/саветница за спровођење НАП-а датих менаџменту за спречавање негативних појава; - Број притужби запослених; - Начини поступања по притужбама запослених - Број жена и мушкараца који су проглашени технолошким вишком на годишњем нивоу од стране послодаваца	- Континуирано.
3.6. Увођење статистичког праћења и периодичних квалитативних истраживања о разлозима који директно утичу на запошљавање (регрутовање) жена, задржавање, напредовање и напуштање одређених радних места у систему безбедности.		Носиоци: Органи државне управе у систему безбедности (МО, МУП, БИА, Управа царина МФ, Управа за извршење кривичних санкција МП и МСП)	Буџетска средства Министарства одбране у износу од 50.000 динара и редовна буџетска средства осталих органа државне управе у систему безбедности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.	- Успостављен систем статистичког праћења;	- Друга половина 2016. године;
		Партнери: Академска заједница, организације цивилног друштва и медији.		- Број истраживања; - Број предложених мера на основу истраживања.	- Континуирано.

3.7. Обезбеђивање равноправне заступљености жена у органима државне управе и локалне самоуправе и другим телима која су надлежна за одлучивање о одбрани и безбедносним питањима	Носиоци: Органи државне управе и јединице локалне самоуправе	Нису потребна посебно опредељена буџетска средства.	- Број жена у органима државне управе и локалне самоуправе и другим телима која су надлежна за одлучивање о одбрани и безбедносним питањима	- Друга половина 2016. године;
	Партнер: СКГО.		- Број усвојених подстицајних мера.	- Континуирано.
3.8. Укључивање и регионално повезивање жена у изграђивању поверења за унапређивање безбедности и стабилности у региону ради превенције конфликта.	Носиоци: Министарство спољних послова	Редовна буџетска средства Министарства спољних послова у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита. По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.	- Број, врста и утицај реализованих активности; - Број и ниво укључених жена; - Укљученост организација цивилног друштва.	- Континуирано.
	Партнери: Министарство одбране, Министарство унутрашњих послова, БИА, академска заједница, организације цивилног друштва, у сарадњи са међународним безбедносним организацијама.			
3.9. Обезбеђивање веће заступљености жена у активностима међународне сарадње, преговарању о решавању конфликта и у цивилним и војним мисијама УН и ЕУ.	Носиоци: Органи државне управе у систему безбедности (МО, МУП, БИА, Управа царина МФ, Управа за извршење кривичних санкција МП и МСП)	Буџетска средства Министарства одбране у износу од 100.000 динара на годишњем нивоу и редовна буџетска средства осталих органа државне управе у	- Број и садржај усвојених мера за већу заступљеност жена у активностима међународне сарадње;	- Друга половина 2016. године;
			- Број и садржај усвојених мера за већу заступљеност жена у преговарању о решавању конфликта;	- Континуирано.

		Партнери: Министарство за рад, запошљавање, борацка и социјална питања и Тим за смањивање сиромаштва и социјално укључивање Владе.	систему безбедности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.	- Број и садржај усвојених мера за већу заступљеност жена у цивилним и војним мисијама УН и ЕУ; - Позиције на којима се налазе жене које учествују у цивилним и војним мисијама УН и ЕУ.	
3.10. Равноправан третман жена у доношењу одлука и већа заступљеност жена у процесу планирања и реализације: разоружања, изградње мира, постконфликтној реконструкцији друштва и реинтеграције избеглица.		Носиоци: Скупштинске делегације, Министарство спољних послова, Министарство одбране, Министарство унутрашњих послова и Комесаријат за избеглице.	Нису потребна посебно опредељена буџетска средства.	- Састав делегације по полу;	- Друга половина 2016. године;
		Партнери: Организације цивилног друштва, а посебно Коло српских сестара и у сарадњи са међународним организацијама.		- Број жена које учествују у процесима планирања и реализације: разоружања, изградње мира, пост- конфликтној реконструкцији друштва и реинтеграције избеглица.	- Континуирано.
3.11. Повећање заступљености и утицаја жена на одлучивање о одбрамбеним и безбедносним питањима.		Носилац: Политички савет Владе	Буџетска средства Министарства одбране у износу од 100.000 динара на годишњем нивоу. По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.	Број жена на позицијама одлучивања о одбрамбеним и безбедносним питањима.	- Континуирано.
		Партнери: Министарство одбране и Министарство унутрашњих послова.			

3.12. Подстицање већег учешћа жена у саставу републичких, покрајинских и локалних штабова за кризне и ванредне ситуације као и у активностима у вези са ванредним ситуацијама.	Носилац: Министарство унутрашњих послова - Сектор за ванредне ситуације.	Нису потребна посебно опредељена буџетска средства.	- Процент жена које учествују у штабовима за кризне или ванредне ситуације на свим нивоима;	- Друга половина 2016. године;
	Партнери: Јединице локалне самоуправе.		-Процент жена непосредно укључен у активностима у ванредним ситуацијама; -Процент жена које учествују у вежбама у вези са превенцијом ванредних ситуација; - Број осмишљених мера и механизма сарадње органа локалне самоуправе са ОЦД, посебно са женама из вишеструко дискриминисаних и мањинских група; -Број примера добре праксе.	- Континуирано.

Назив четвртог поглавља: ЗАШТИТА					
Посебан циљ: Унапређени нормативни услови и институционални капацитети за доступну и делотворну заштиту жена					
Ред. број	Активност	Носилац активности и партнери	Финансијски ресурси	Индикатори	Рок/период извршења
4.	4.1. Увођење родне перспективе у све јавне политике у области одбране и безбедности у циљу унапређења заштите и безбедности жена	<p>Носиоци: Политички савет</p> <p>Партнери: Органи државне управе у систему безбедности (МО, МУП, БИА, Управа царина МФ, Управа за извршење кривичних санкција МП и МСП) и институционалним телима и механизмима за родну равноправност на свим нивоима и ОЦД које се баве људским правима жена</p>	<p>Буџетска средства Министарства одбране у износу од 50.000 динара на годишњем нивоу и редовна буџетска средства осталих органа државне управе у систему безбедности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број мера и активности уведених у јавне политике у области безбедности и одбране; - Број примера добрих пракси усвојених и примењених у унапређивању заштите жена; - Родна анализа јавних политика и усвојених мера и активности; - Извештаји независних институција. 	- Континуирано.
	4.2. Јачање капацитета Војске Србије и Министарства унутрашњих послова за заштиту жена у остваривању мисија и задатака у мултинационалним операцијама.	<p>Носиоци: Министарство одбране и Министарство унутрашњих послова</p> <p>Партнери: Органи државне управе у сарадњи са међународним организацијама</p>	<p>Буџетска средства Министарства одбране у износу од 100.000 динара на годишњем нивоу.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број унетих мера заштите жена у стандардне оперативне процедуре/протоколе/наставне планове и програме; - Број реализованих обука; - Број организација цивилног друштва, представника академске заједнице укључених у спровођење обуке - Број спроведених анализа и евалуација спроведених активности. 	- Континуирано.

	<p>4.3. Унапређивање ефикасности система безбедности и свих осталих актера за предузимање неопходних законодавних и других мера да се са потпуном посвећеношћу, спрече, истраже и казне дела насиља над женама у конфликту и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама.</p>	<p>Носиоци: Органи државне управе у систему безбедности: МО, МУП, БИА, као и МП, судови и тужилаштва</p> <p>Партнери: МРСБП, МЗ, јединице локалне самоуправе, у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције, ОЦД које се баве људским правима жена и релевантним међународним организацијама.</p>	<p>Буџетска средства Министарства одбране у износу од 50.000 динара на годишњем нивоу и редовна буџетска средства осталих органа државне управе у систему безбедности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број усвојених прописа; - Број спроведених обука; - Број анализа ефикасности спроведених активности; - Број планова заштите појединачних институција; - Број и садржај мера заштите жена - Извештаји независних институција. 	<p>- Континуирано.</p>
	<p>4.4. Успостављање делотворне заштите жена запослених или ангажованих у систему безбедности од свих облика насиља.</p>	<p>Носиоци: Органи државне управе у систему безбедности МО, МУП, БИА и МП</p> <p>Партнери: Судови и тужилаштва и Повереник за заштиту равноправности.</p>	<p>Буџетска средства Министарства одбране у износу од 50.000 динара на годишњем нивоу и редовна буџетска средства осталих органа државне управе у систему безбедности у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број пријављених и процесуираних случајева; - Број и садржај мера делотворне заштите; - Број примера добре праксе уграђених у функционисање органа државне управе - Ставови жена о делотворности мера заштите од насиља у систему безбедности; - Број реализованих обука за запослене и руководиоце на теме из ове области. 	<p>- Континуирано.</p>
	<p>4.5. Предузимање неопходних мера ради одузимања ватреног оружја или ограничења приступа ватреном оружју починиоцима насиља.</p>	<p>Носиоци: Министарство правде, тужилаштва, судови, Министарство здравља и Министарство унутрашњих</p> <p>Партнери: Привредна комора (приватне службе обезбеђења) и ОЦД.</p>	<p>Нису потребна посебно одређена буџетска средства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број предузетих мера; - Број случајева употребе ватреног оружја у ситуацијама насиља над женама; - Анализа поседовања и коришћења ватреног оружја у ситуацијама насиља над женама; - Извештаји независних институција. 	<p>- Континуирано.</p>

	<p>4.6. Обезбеђивање свеобухватне правне заштите и психо-социјалне подршке девојкама и женама са искуством родно заснованог насиља, посебно припадницама вишеструко маргинализованих и дискриминисаних група¹⁰ у конфликту и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама.</p>	<p>Носиоци: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство унутрашњих послова, Министарство правде и Министарство здравља и Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство спољних послова.</p>	<p>Редовна средства корисника буџетских средстава у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број услуга правне заштите и психосоцијалне подршке; - Број жена које су добиле правну заштиту и психосоцијалну подршку; - Број пружених услуга; - Број услуга које су финансијски подржане; - Процент средстава усмерених у те сврхе; - Процент средстава утрошених у те сврхе; - Број жена које су укључене у креирање програма; - Број корисница укључених у креирање услуге; - Ставови жена корисница услуга о квалитету услуга; - Извештаји независних институција. 	<p>- Континуирано.</p>
		<p>Партнери: Домови здравља, центри за социјални рад, школе и друге образовне институције, јединице локалне самоуправе и организације цивилног друштва, а посебно Коло српских сестара и друге ОЦД које се баве људским правима жена, у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције и међународним организацијама.</p>			

¹⁰ Листа тих група наведена је у активности бр 5.1. у поглављу „Опоравак“ овог документа.

	<p>4.7. Унапређење правне заштите и психо-социјалне подршке девојкама и женама жртвама трговине људима, посебно припадницама вишеструко маргинализованих и дискримисаних група у конфликту и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама.</p>	<p>Носиоци: Национални координатор за борбу против трговине људима и Центар за заштиту жртава трговине људима у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство правде, судови и тужилаштва.</p> <p>Партнери: Организације цивилног друштва, а посебно Коло српских сестара и друге ОЦД које се баве људским правима жена у сарадњи са Министарством спољних послова и међународним организацијама.</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства унутрашњих послова у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број жена које су добиле правну заштиту и психосоцијалну подршку; - Процент средстава усмерених и утрошених у сврхе правне заштите и психосоцијалне подршке; - Број израђених програма правне заштите и психосоцијалне подршке и укључених институција; - Број жена које су укључене у израду програма правне заштите и психосоцијалне подршке; - Број корисница услуга укључених у креирање програма; - Извештаји независних институција. 	<p>- Континуирано.</p>
	<p>4.8. Обезбеђивање делотворног и ефикасног рада на откривању, хапшењу и процесуирању починилаца међународних ратних злочина који се налазе на територији Републике Србије, укључујући и извршиоце свих видова злочина против човечности на просторима бивше СФРЈ чије су жртве жене, девојке и девојчице.</p>	<p>Носиоци: Специјално тужилаштво за ратне злочине, Специјални суд и Министарство правде</p> <p>Партнери: Министарство унутрашњих послова, службе безбедности и у сарадњи са организацијама цивилног друштва.</p>	<p>Редовна буџетска средства Специјалног тужилаштва за ратне злочине и Специјалног суда у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број ухапшених и процесуираних извршилаца; - Број пресуда; - Извештаји независних институција. 	<p>- Континуирано.</p>

	<p>4.9. Креирање и реализовање програма информисања јавности о међународном хуманитарном праву, међународном ратном праву и о раду домаћих и међународних правосудних институција, уз објективно презентовање процесуираних случајева силовања, сексуалног ропства, присилне проституције, присилне трудноће и других облика сексуалног злостављања жена извршених током ратова на простору бивше СФРЈ.</p>	<p>Носиоци: Министарство правде, тужилаштва, судови, Министарство културе информисања</p>	<p>Редовна средства корисника буџетских средстава у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број креираних и спроведених програма; - Анализа спроведених програма. - Број презентација у складу са стандардима извештавања; - Извештаји независних институција. 	<p>- Континуирано.</p>
	<p>4.10. Креирање и реализовање информативне кампање како би јавност била обавештена о доприносу који жене пружају у суочавању са ратном прошлoшћу и у изградњи мира</p>	<p>Носилац: Министарство културе и информисања</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства културе и информисања у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности, ангажовати и донаторска средства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број спроведених информативних кампања. - Анализа спроведених кампања. - Број спроведених кампања у складу са кодексима медијског извештавања -Извештаји ОЦД. 	<p>- Континуирано.</p>
<p>Партнери: Министарство унутрашњих послова, службе безбедности, независни државни органи, академска заједница и медији, у сарадњи са ОЦД који се баве људским правима жена.</p>	<p>Партнери: Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, Канцеларија за људска и мањинска права, Координационо тело за родну равноправност, медији и организације цивилног друштва</p>				

	<p>4.11. Ефикасна заштита организација и појединаца који спроводе мониторинг над процесуирањем ратних злочина, остваривањем људских права жена и пружају помоћ и подршку женама које трпе дискриминацију и родно засновано насиље.</p>	<p>Носиоци: Министарство правде и Министарство унутрашњих послова</p> <p>Партнери: Тужилаштва и судови и независни државни органи.</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства правде и Министарства унутрашњих послова у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број и врста пријава напада; - Број процесуираних случајева напада; - Број изречених пресуда у складу са препорукама заштитника људских права; - Анализа процесуираних случајева напада; - Ставови организација и појединаца о сопственој безбедности који спроводе мониторинг над процесуирањем ратних злочина, остваривањем људских права жена; - Извештаји независних институција. 	<p>- Континуирано.</p>
--	--	--	--	--	------------------------

Назив петог поглавља: **ОПОРАВАК**

Посебан циљ: **Унапређена систем подршке опоравка жена, које су претрпеле било који облик угрожавања безбедности у постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама.**

Ред. број	Активност	Носилац активности и партнери	Финансијски ресурси	Индикатори	Рок/период извршења
	5.1. Унапређење нормативно-институционалног оквира и предузимање мера за остваривање опоравка жена са искуством насиља у конфликту и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама.	<p>Носиоци: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство правде</p> <p>Партнери: Тужилаштва, судови, Министарство здравља, Министарство унутрашњих послова, службе безбедности, у сарадњи са институционалним телима и механизмима за родну равноправност на свим нивоима, јединицама локалне самоуправе и организацијама цивилног друштва.</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарства правде у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>	<p>- Анализа квалитета нормативног и институционалног оквира; - Број усвојених предлога за измене нормативног и институционалног оквира; - Број анализираних докумената.</p>	- Друга половина 2016. године;
5.	5.2. Унапређење капацитета свих актера у локалној заједници за спровођење индивидуалних планова опоравка жена који садрже економску подршку у samozapošljavanju, као и психосоцијалну подршку, здравствену и социјалну заштиту у конфликту и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама.	<p>Носиоци: Стална конференција градова и општина Србије</p> <p>Партнери: Министарство за државну управу и локалну самоуправу, Канцеларија за Косово и Метохију, Министарство за државну управу и локалну самоуправу, Министарство здравља, Министарство финансија, Министарство правде, Канцеларија за људска и мањинска права, у сарадњи са јединицама локалне самоуправе, организацијама цивилног друштва и међународним организацијама и фондовима.</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства за државну управу и локалну самоуправу у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>	<p>- Финансијска средства одређена и утрошена. - Успостављен механизам размене искустава и праксе.</p>	- Континуирано.

	<p>5.3. Обезбеђивање обуке за учеснике/це мировних и хуманитарних мисија о родној равноправности, опоравку и реинтеграцији жена са искуством родно заснованог насиља.</p>	<p>Носиоци: Министарство одбране и Министарство унутрашњих послова.</p> <p>Партнери: Организације цивилног друштва и међународне организације.</p>	<p>Буџетска средства Министарства одбране у износу од 150.000 динара на годишњем нивоу.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број спроведених обука; - Број жена и мушкараца који су прошли обуку; - Број ОЦД који су учествовали у спровођењу обуке; - Процент учесница у односу на укупан број учесника обука у мировним и хуманитарним мисијама. 	<p>- Континуирано.</p>
	<p>5.4. Подстицање, финансирање, спровођење програма рехабилитације учесника/ца оружаних сукоба.</p>	<p>Носилац: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.</p> <p>Партнери: Министарство одбране, Министарство унутрашњих послова, и Канцеларија за Косово и Метохију и Министарство финансија, организације цивилног друштва, а посебно удружења бораца рата, удружења ратних војних инвалида и удружења породица погинулих и несталих лица, удружења ратних ветерана и удружења избеглих и интерно расељених лица, удружењима жена и појединци, учесници ратова у бившој Југославији који су држављани Републике Србије, у сарадњи са домаћим и страним фондацијама и донаторима.</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број програма на годишњем нивоу; - Број донетих локалних акционих планова; - Број реализованих програма рехабилитације учесника/ца оружаних сукоба; - Број учесника/ца програма Рехабилитације; - Број предузетих мера. 	<p>- Континуирано.</p>

		<p>Партнери: Тужилаштва, судови, Министарство здравља, Министарство унутрашњих послова, службе безбедности, у сарадњи са институционалним телима и механизмима за родну равноправност на свим нивоима, јединицама локалне самоуправе и организацијама цивилног друштва.</p>			
	<p>5.5. Унапређење капацитета свих актера у локалној заједници за спровођење индивидуалних планова опоравка који садрже психосоцијалну подршку, здравствену и социјалну заштиту и запошљавање у конфликту и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама.</p>	<p>Носиоци: Стална конференција градова и општина Србије</p> <p>Партнери: Министарство за државну управу и локалну самоуправу и јединице локалне самоуправе у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, институционалним телима и механизмима за родну равноправност на свим нивоима, Министарством здравља и организацијама цивилног друштва.</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства за државну управу и локалну самоуправу у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p> <p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број спроведених обука; - Финансијска средства одређена и утрошена; - Успостављен механизам размене искустава и праксе. 	<p>- Континуирано.</p>

5.6. Превазилажење стереотипа и предрасуда према женама са искуством насиља у конфликту и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама и њихово оснаживање да изађу из изолације и прекину ћутање о свом трауматском искуству.	<p>Носилац: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p>	<p>Редовна буџетска средства Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у складу са пројекцијама и могућностима, у оквиру утврђеног лимита.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број обука о природи насиља и ненасилном решавању сукоба; - Број учесника/ца обука о узроцима и последицама насиља над женама; - Број афирмативних јавних антинасилних изјава креатора јавног мњења; - Број афирмативних јавних антинасилних информативно-образовних програма; - Анализа садржаја медијског извештавања о теми; - Ставови грађана/ки; - Број објављених текстова на годишњем нивоу. 	- Континуирано.
	<p>Партнери: Координационо тело за родну равноправност, Министарство културе и информисања, Канцеларија за људска и мањинска права, институционална тела и механизми за родну равноправност на свим нивоима, Стална конференција градова и општина Србије, у сарадњи са јединицама локалне самоуправе и организацијама цивилног друштва и новинарским удружењима и медијима.</p>	<p>По потреби и могућности ангажовати и донаторска средства.</p>		

Напомена: Табела служи за планирање на годишњем нивоу у свим органима државне управе и локалне самоуправе, ажурирање података и извештавање свих актера о резултатима спровођења Националног акционог плана на полугодишњем нивоу.

**МЕЂУНАРОДНА И ДОМАЋА ДОКУМЕНТА
УСВОЈЕНА У ПЕРИОДУ ОД 2010. ДО МАЈА 2016. ГОДИНЕ,
КОНСУЛТОВАНА У ИЗРАДИ НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА**

A) Међународна документа:

- A Global Study on the Implementation of United Nations Security Council resolution 1325 – Preventing Conflict, Transforming Justice, Securing the Peace, UN Women, 2015, Manufactured in the United States
- CE Convention against Trafficking in Human Organs (25/03/2015)
- CE Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence (11.5.2011/1.8.2014 – 10 ratifications)
- Commission recommendation of 7.3.2014 on strengthening the principle of equal pay between men and women through transparency (C/2014/1405 final)
- Declaration of the CM of the CE United around our principles against violent extremism and radicalization leading to terrorism (CM/2015/74/19 May 2015)
- Declaration of the High-level Dialogue on International Migration and Development, 3 October 2013, (A/RES/68/4)
- Directive 2011/36/EU on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims
- Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on combating the sexual abuse and sexual exploitation of children and child pornography, and replacing Council Framework Decision 2004/68/JHA
- Directive 2011/99 on the European protection order and Regulation 606/2013 on mutual recognition of protection measures in civil matters
- Directive 2012/29/EU on common minimum standards on the minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime
- Directive 2013/32/EU on common procedures for granting and withdrawing international protection
- Directive 2013/33/EU laying down standards for the reception of applicants for international protection act
- European Parliament resolution of 14 June 2012 on ending female genital mutilation (2012/2684(RSP))
- European Parliament resolution of 8 October 2015 on the renewal of the EU Plan of Action on Gender Equality and Women`s Empowement in Development (2015/2754(RSP))
- European Parliament resolution of 9 June 2015 on the EU Strategy for equality between women and men post 2015 (2014/2152(INI))
- Global Plan of Action against Trafficking in Persons (A/RES/64/293, of July 2010),
- Human Rights Watch Svetski Izveštaj 2016: Srbija *Događaji 2015* Branioci ljudskih prava <https://www.hrw.org/sr/world-report/2016/country-chapters/285071>
- Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women, A/RES/65/187, OF 21. December 2010.
- Intensifying global efforts for the elimination of female genital mutilations (A/RES/67/146, of 20 December 2012)
- Protocol No. 15 amending the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (24/06/2013)
- Protocol No. 16 amending the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (02/10/2013)
- Recommendation of the CM to member states on gender equality and media (Adopted by CM on 10 July 2013 at the 1176th meeting of the Ministeres` Deputies)

- Recommendation of the CM to member states on gender mainstreaming in sport (Adopted by CM on 21 January 2015 at the 1217th meeting of the Ministeres` Deputies)
- Recommendation of the CM to member states on interaction between migrants and receiving societies (Adopted by the CM on 19 January 2011 at the 1103rd meeting of the Ministeres` Deputies)
- Recommendation of the CM to member states on measures to combat discrimination on grounds of sexual orientation or gender identity (Adopted by the CM on 31 March 2010 at the 1081st meeting of the Ministeres` Deputies)
- Recommendation of the CM to member states on the protection and promotion of the rights of women and girls with disabilities (Adopted by the CM on 13 June 2012 at the 1145th meeting of the Ministeres` Deputies)
- Recommendation of the CM to member states on the protection of whistleblowers (Adopted by CM on 30 April 2014 at the 1198th meeting of the Ministeres` Deputies)
- Recommendation of the CM to member states on the role of women and men in conflict prevention and resolution and in peace building (Adopted by the CM on 30 June 2010 at the 1089th meeting of the Ministeres` Deputies)
- Recommendation of the CM to member states on validating migrants` skills (Adopted by the CM on 19 January 2011 at the 1103rd meeting of the Ministeres` Deputies)
- Resolution adopted by the GA on 19 December 2011, Protection of migrants (A/RES/66/172)
- Resolution 14/12 (2010) Accelerating efforts to eliminate all forms of violence against women: ensuring due diligence in prevention
- Resolution 14/2 (2010) Trafficking in persons, especially women and children: regional and subregional cooperation in promoting a human rights-based approach to combating trafficking in persons
- Resolution 15/23 (2010) Elimination of discrimination against women
- Resolution 1960 (2010) Adopted by the Security Council at its 6453rd meeting, on 16 December 2010
- Resolution 2106 (2013) Adopted by the Security Council at its 6984th meeting, on 24 June 2013
- Resolution 2122 (2013) Adopted by the Security Council at its 7044th meeting, on 18 October 2013
- Resolution adopted by the GA on 13 September 2012, Strengthening the role of mediation in the peaceful settlement of disputes, conflict prevention and resolution (A/RES/66/291)
- Resolution adopted by the GA on 17 September 2012, Comprehensive review of the whole question of peacekeeping operations in all their aspects (A/RES/66/296)
- Resolution adopted by the GA on 19 December 2011, Combating intolerance, negative stereotyping, stigmatization, discrimination, incitement to violence and violence against persons, based on religion or belief (A/RES/66/167)
- Resolution adopted by the GA on 19 December 2011, Elimination of all forms of intolerance and of discrimination based on religion or belief (A/RES/66/168)
- Resolution adopted by the GA on 19 July 2011, Comprehensive review of the whole question of peacekeeping operations in all their aspects (A/RES/65/310)
- Resolution adopted by the GA on 20 December 2012 (A/RES/67/144, of 20 December 2012) Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women.
- *Rezime sa radionice o rezultatima sprovođenja NAP-a za R SB UN 1325, 9-10. septembar 2015, Beograd, Institut za inkluzivnu bezbednost iz Vašingtona i Misija OEBS-a u Srbiji, Beograd, 2015.*
- Strategic Engagement for Gender Equality 2016-2019.
- Trafficking in women and girls (A/RES/64/145, of 20 December 2012)
- Trafficking in women and girls (A/RES/65/190, of 21 December 2010)
- UN Global Plan of Action to Combat Trafficking in Persons (30 July 2010) (A/RES/64/293)
- UN Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures for Women Offenders (the Bangkok Rules), 21 December 2010 (A/RES/65/229)

- UN Strategic Results Framework on Women, Peace and Security: 2011-2020
- Violence against women migrant workers (A/RES/66/128, of 19 December 2011).

Б) Документа израђена и усвојена у Републици Србији:

- Акциони план за спровођење стратегије контроле стрељачког и лаког оружја у републици србији у периоду 2010-2015. године, "Службени гласник РС", број 73/2013, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/69599>, приступљено 4. маја 2016;
- Акциони план за примену Стратегије полиције у зајединици за 2015. и 2016. годину, "Службени гласник РС", бр. 70/2015, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/78537>, приступљено 4. маја 2016;
- Акциони план за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године, "Службени гласник РС", бр. 107/2014, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/74635>, приступљено 4. маја 2016;
- Акциони план за спровођење Националне стратегије одрживог развоја за период од 2009. до 2017. године, "Службени гласник РС", бр. 31/2010, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/53784>, приступљено 4. маја 2016;
- Акциони план за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године, "Службени гласник РС", бр. 71/2013, 55/2014, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/69496>, приступљено 4. маја 2016;
- Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против организованог криминала, "Службени гласник РС", бр. 81/2009, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/50631>, приступљено 4. маја 2016;
- Акциони план за спровођење Националне стратегије за младе за период од 2015. до 2017. године, "Службени гласник РС", бр. 70/2015, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/78536>, приступљено 4. маја 2016;
- Акциони план за спровођење стратегије безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2013. до 2017. године, "Службени гласник РС", бр. 81/2014, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/73948>, приступљено 4. маја 2016;
- Национална стратегија за борбу против организованог криминала, "Службени гласник РС", бр. 23/2009, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/48537>, приступљено 4. маја 2016;
- Извештај Мултисекторског координационог тела о реализацији евалуације спровођења Национални акциони план за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015), прихваћен на седници Политичког савета, Београд, 30. октобар 2015.
- Национална стратегија за младе, "Службени гласник РС", бр. 22/2015, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/76564>, приступљено 4. маја 2016;
- Национална стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица за период од 2015. до 2020. године, "Службени гласник РС", бр. 62/2015, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/78130>, приступљено 4 маја 2016;
- Национална стратегија за родну равноправност за период од 2016. до 2020. године са Акционим планом за период од 2016. до 2018. године, "Службени гласник РС", бр. 4/2016, доступно на [://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/80260](http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/80260), приступљено 4. маја 2016;
- Национална стратегија за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и у партнерским односима, Службени гласник РС", бр. 27/2011, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/58387>, приступљено 4. маја 2016;
- Национална стратегија запошљавања, "Службени гласник РС", бр. 37/2011, доступно на, на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/58925>, приступљено 4. маја 2016;
- Национална стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, 2011, доступно на <http://www.propisionline.com/Informator/Article/10670>, приступљено 4. маја 2016;

- Национална стратегија за процесуирање ратних злочина, "Службени гласник РС", бр. 19/2016, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/80820>, приступљено 4. маја 2016;
- Независни мониторинг примене Резолуције 1325 у Србији, Жене у црном, 2013, Београд, доступно на http://zeneucrnom.org/pdf/nezavisni_monitoring_primene_rezolucije1325_u_srbiji2013.pdf
- Посебан извештај Повереника за заштиту равноправности из маја 2015. године
- Редован Годишњи извештај Повереника за заштиту равноправности за 2014. годину, Београд, март 2015. године;
- Редован Годишњи извештај Повереника за заштиту равноправности за 2015. годину, Београд, 15. март 2016. године;
- *Смернице Политичког савета Владе за израду Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2016-2020)*, Београд, 6. јануар 2016;
- Стратегија безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2013. до 2017. године, "Службени гласник РС", бр. 100/2013, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/70529>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији, "Службени гласник РС", број 111/2012, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/65690>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија интегрисаног управљања границом, "Службени гласник РС", број 111/2012, доступно на <http://www.propisionline.com/Informator/Article/11179>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија комуникације о приступању Републике Србије Европској унији, Службени гласник РС", бр. 93/2011, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/61247>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија контроле стрељачког и лаког оружја у Републици Србији за период 2010-2015. године, "Службени гласник РС", бр. 36/2010, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/54073>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија националне безбедности републике србије, "Службени гласник РС", бр. 88/2009, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/50929>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија одбране Републике Србије, "Службени гласник РС", бр. 88/2009, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/50930>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија полиције у заједници, "Службени гласник РС", бр. 43/2013, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/68426>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија превенције и заштите од дискриминације, "Службени гласник РС", бр. 60/2013, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/69122>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија развоја система бесплатне правне помоћи у Републици Србији, "Службени гласник РС", бр. 74/2010, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/55771>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија развоја система извршења кривичних санкција у Републици Србији до 2020. године, "Службени гласник РС", бр. 114/2013, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/71079>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија развоја званичне статистике у Републици Србији, "Службени гласник РС", бр. 111/2006, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/39687>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија реформе јавне управе у Републици Србији, "Службени гласник РС", бр. 9/2014, 42/2014, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/71642>, приступљено 4. маја 2016;

- Стратегија регулаторне реформе и унапређења система управљања јавним политикама за период 2016-2020. године, "Службени гласник РС", бр. 8/2016, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/80443>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији, "Службени гласник РС", бр. 15/2009, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/48021>, приступљено 4. маја 2016;
- Стратегија стручног усавршавања државних службеника у Републици Србији, "Службени гласник РС", бр. 56/2011, 51/2013, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/59794>, приступљено 4 маја 2016;
- Стратегија за управљање миграцијама, "Службени гласник РС", број 59/2009, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOK/Legislation/50072>, приступљено 4. маја 2016;
- Студија ОЕБС-а о националним акционим плановима за спровођење Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација, 2014, доступно на http://www.skgo.org/files/fck/File/2016/ocd/12.%20OEBS_NAP_studija%201325%20Srpski.pdf, приступљено 4. маја 2016;
- Уредба о ближим критеријумима за одређивање степена тајности "ПОВЕРЉИВО" и "ИНТЕРНО" у Безбедносно-информативној агенцији, "Службени гласник РС", број 70/13, страна: 6 од 07.08.2013., приступљено 4. маја 2016;
- Уредба о дисциплиској одговорности припадника Безбедносно-информативне агенције, "Службени гласник РС", број 48/12, страна 6, од 10.05.2012. приступљено 4. маја 2016. године.
- Закључна запажања о комбинованом Другом и трећем периодичном извештају Републике Србије Комитету Уједињених нација за елиминацију дискриминације жена (CEDAW/SRB/CO/2-3, 25.jul 2013.) године
- Закон о Безбедносно-информативној агенцији, "Службени гласник РС", број 42/02, страна: 17, од 19.07.2002; " број 111/09, страна: 35 од 29.12.2009број 65/14, страна: 99 од 27.06.2014; и број 66/14, страна: 3 од 29.06.2014., приступљено 4. маја 2016;
- Закон о цивилној служби, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOk/Legislation/50923>, приступљено 4. маја 2016;
- Закон о измени закона о ратификацији ЕК за заштиту људских права и основних слобода, измењене у складу са Протоколом бр. 11 о укидању смртне казне у свим околностима (МУ 12-10, 15.12.2010.)
- Закон о јавном информисању и медијима, "Службени гласник РС", бр. 83/2014, 2.8.2014;
- Закон о младима "Службени гласник РС", бр. 50/2011, 5.7.2011;
- Закон о одбрани, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOk/Legislation/42912>, приступљено 4. маја 2016.
- Закон о основама уређења служби безбедности, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOk/Legislation/42915>, приступљено 4. маја 2016;
- Закон о остваривању права на здравствену заштиту деце, трудница и породиља, "Службени гласник РС", бр. 104/2013, 26.11.2013;
- Закон о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника, "Службени гласник РС", бр. 13/2016, 12.2.2016;
- Закон о полицији, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOk/Legislation/80365>, приступљено 4 маја 2016;
- Закон о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, "Службени гласник РС", бр. 32/2013, 8.4.2013;
- Закон о посредовању у решавању спорова, "Службени гласник РС", бр. 55/2014, 23.5.2014;
- Закон о потврђивању амандмана на члан 20 став 1 Конвенције о елиминисању свих облика дискриминације жена (МУ 5-14, 30.5.2014);
- Закон о потврђивању Европске конвенције о незастаривању кривичних дела против човечности и ратних злочина (МУ 13-10, 22.12.2010);

- Закон о потврђивању Конвенције Међународне организације рада бр. 183 о заштити материнства (МУ 1-10, 5.5.2010. год.);
- Закон о потврђивању Конвенције о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце (МУ 20-15, 3.11.2015);
- Закон о потврђивању Конвенције о смањењу броја лица без држављанства (МУ 8-11, 18.10.2011);
- Закон о потврђивању Конвенције о заштити деце и сарадњи у области међународног усвојења (МУ 12-13, 31.10.2013);
- Закон о потврђивању Конвенције СЕ о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (МУ 12-13, 31.10.2013);
- Закон о потврђивању Конвенције СЕ о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања (МУ 1-10, 5.5.2010. год.);
- Закон о потврђивању међународне Конвенције о заштити свих лица од присилних нестанака (МУ 1-11, 31.3.2011);
- Закон о потврђивању Међународне конвенције против регрутовања, коришћења, финансирања и обуке плаћеника (МУ 23-15, 4.12.2015);
- Закон о потврђивању Протокола број 15 којим се мења Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода (МУ 10/15, 8.5.2015);
- Закон о потврђивању уговора између Владе РС коју представља Министарство одбране и групе националних директора НАТО за кодификацију – Савезнички одбор 135 (AS/135) о усвајању НАТО кодификационог система (МУ 3-11, 5.5.2011);
- Закон о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака (МУ 7-11, 28.7.2011);
- Закон о социјалној заштити ("Службени гласник РС", бр. 24/2011, 31.3.2011);
- Закон о спречавању злостављања на раду ("Службени гласник РС", бр. 36/2010, 26.5.2010);
- Закон о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOk/Legislation/50924>, приступљено 4. маја 2016;
- Закон о управљању миграцијама, "Службени гласник РС", бр. 107/2012, 8.11.2012;
- Закон о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOk/Legislation/50925>, приступљено 4. маја 2016;
- Закон о војној, радној и материјалној обавези, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOk/Legislation/50922>, приступљено 4 маја 2016;
- Закон о Војсци Србије, доступно на <http://www.propisionline.com/IndOk/Legislation/42913>, приступљено 4. маја 2016;
- Закон о заштити узбуњивача, "Службени гласник РС", бр. 128/2014, 25.11.2014.

МОДЕЛ ИЗВЕШТАВАЊА

Модел извештавања у периоду спровођења Националног акционог плана од 2016. до 2020. године је утврђен током израде тог плана и од њега се полази у изради редовних извештаја које сачињавају аналитичке групе и/или истраживачки тимови у органима државне управе у систему безбедности, као и именоване контакт-особе за спровођење Националног акционог плана у органима државне управе и локалне самоуправе.

Модел извештавања је јединствен за све актере спровођења плана на националном нивоу. Извештаји се подносе на полугодишњем нивоу Операционом телу за спровођење Националног акционог плана, које на основу појединачних извештаја, сачињава јединствени национални извештај и подноси га Политичком савету Владе за спровођење Националног акционог плана, а ово тело подноси коначан извештај Влади Републике Србије. Након тога, извештаји се достављају комисијама за спровођење Националног акционог плана Народне скупштине и Скупштине АП Војводина, Поверенику за заштиту равноправности, Заштитнику грађана и постављају на сајт Министарства одбране и доступни су на увид широј јавности.

Извештај има структуру коју чине следеће три целине: (1) резиме; (2) табеларни приказ и (3) закључци и препоруке.

Прецизније, сваки извештај треба да садржи следеће:

1. Резиме о спровођењу НАП-а (на две стране) уз акценат на темама:

- спроведене активности;
- најважнији резултати;
- кључни изазови и решења;
- напомене о карактеристичним појавама и о утрошеним средствима у извештајном периоду.

2. Табеларни приказ реализованих активности у извештајном периоду (према табеларном обрасцу плана у пет декларисаних области спровођења плана у периоду од 2016. до 2020. године, и то: *Актери, Превенција, Учествовање, Заштита и Опоравак*)

Општи циљ		Општи резултат		Показатељ утицаја спровођења НАП-а у друштву	
Назив поглавља					
Редни број	Реализована активност	Носиоци реализоване активности и партнери	Опредељени ресурси/ Опредељена и утрошена финансијска средства	Индикатори резултата	Датум/период реализације

3. Закључци и препоруке (једна до две стране)

Напомена: Приликом израде модела извештавања указано је на потребу да се припреми софтвер за ажурирање података и извештавање који би омогућио стално праћење активности, али и уредно и олакшано извештавање. Софтвер би могао да буде припремљен уз подршку страних донатора или, ако таква подршка није могућа, упутиће се захтев за његову израду Управи за заједничке послове републичких органа или Министарству одбране.

СКРАЋЕНИЦЕ

БЦБП – Београдски центар за безбедносну политику
 ВФРЕ – Београдски фонд за политичку изузетност
 БИА – Безбедносно-информативна агенција,
 САНВИО – Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици
 CEDAW – Конвенција о елиминацији свих облика дискриминације жена
 CSDP – Заједничка безбедносна и одбрамбена политика Европске уније
 EIGE – Европски институт за родну равноправност
 ЕУ – Европска унија
 ЕУЛЕКС – Мисија владавине права Европске уније на Косову
 НАТО – Северноатлантски савез
 КОРД – Канцеларија за координационе послове у преговарачком процесу са привременим институцијама самоуправе у Приштини
 КСЦД– Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом
 МФ – Министарство финансија
 МП – Министарство правде
 МО – Министарство одбране,
 МСП – Министарство спољних послова
 МУ – међународни уговор
 МУП – Министарство унутрашњих послова
 ОЕБС – Организација за европску безбедност и сарадњу
 ОЦД – Организације цивилног друштва
 ОМИК – Мисија ОЕБС на Косову и Метохији
 ПИС – Привремене институције самоуправе на Косову и Метохији
 ПзМ – Партнерство за мир
 РР механизми – механизми за родну равноправност
 РС – Република Србија
 СБ УН – Савет безбедности Уједињених нација
 СЕ – Савет Европе
 СФРЈ – Социјалистичка Федеративна Република Југославија
 СКГО – Стална конференција градова и општина Србије
 УН – Уједињене нације
 UN DPKO – Сектор за мировне операције Уједињених нација
 UNDP – Програм уједињених нација за развој
 UN WOMEN– Агенција Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена
 UNMIK – Привремена административна мисија Уједињених нација на Косову (и Метохији),
 УНИЦЕФ – Агенција Уједињених нација за културу